

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Lyyra, Pessi; Anttonen, Sanna; Oksanen, Annamaija; Waselius, Tomi; Waselius, Suvi; Hietalahti, Merja; Lehtonen, Katja; Uotinen, Virpi

Title: Korkeakouluasteen avointen etäopintojaksojen suorittamisen eri vaiheiden riskitekijät

Year: 2022

Version: Published version

Copyright: © Kirjoittajat, 2022

Rights: CC BY 4.0

Rights url: <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Please cite the original version:

Lyyra, P., Anttonen, S., Oksanen, A., Waselius, T., Waselius, S., Hietalahti, M., Lehtonen, K., & Uotinen, V. (2022). Korkeakouluasteen avointen etäopintojaksojen suorittamisen eri vaiheiden riskitekijät. *Yliopistopedagogiikka*, 29(1).

<https://lehti.yliopistopedagogiikka.fi/2022/08/22/korkeakouluasteen-avointen-etaopintojaksojen-suorittamisen-eri-vaiheiden-riskitekijat/>

Korkeakouluasteen avointen etäopintojaksojen suorittamisen eri vaiheiden riskitekijät

22.8.2022

tags: avoin yliopisto, etäopiskelu, sitoutumisen riskitekijät

Lyyra, Pessi, FT, PsT, dos., yliopistonopettaja, Jyväskylän yliopiston avoin yliopisto

peSSI.lyyra@jyu.fi (mailto:peSSI.lyyra@jyu.fi)

Anttonen, Sanna, KM, PsM, yliopistonopettaja, Jyväskylän yliopiston avoin yliopisto

sanna.s.anttonen@jyu.fi (mailto:sanna.s.anttonen@jyu.fi)

Oksanen, Annamaija, PsT, yliopistonopettaja, Jyväskylän yliopiston avoin yliopisto

annamaija.oksanen@jyu.fi (mailto:annamaija.oksanen@jyu.fi)

Waselius, Tomi, FT, yliopistonopettaja, Jyväskylän yliopiston avoin yliopisto

tomi.m.waselius@jyu.fi (mailto:tomi.m.waselius@jyu.fi)

Waselius, Suvi, PsT, yliopistonopettaja, Jyväskylän yliopiston avoin yliopisto

suvi.e.waselius (mailto:suvi.e.waselius)@jyu.fi (mailto:peSSI.lyyra@jyu.fi)

Hietalahti, Merja, PsT, yliopistonopettaja, Jyväskylän yliopiston avoin yliopisto

merja.a.hietalahti@jyu.fi (mailto:merja.a.hietalahti@jyu.fi)

Lehtonen, Katja, KM, koulutuspäällikkö, Jyväskylän yliopiston avoin yliopisto

katja.r.lehtonen@jyu.fi (mailto:katja.r.lehtonen@jyu.fi)

Uotinen, Virpi, PsT, yliopistonopettaja, Jyväskylän yliopiston avoin yliopisto

virpi.uotinen@jyu.fi (mailto:virpi.uotinen@jyu.fi)

KEHITTÄMINEN JA KOKEILUT

([https://yliopistopedagogiikka.files.wordpress.com](https://yliopistopedagogiikka.files.wordpress.com/2022/08/yp-osastotunnus-kehittaminen-ja-kokeilut_page_013-3.png)

[/2022/08/yp-osastotunnus-kehittaminen-ja-kokeilut_page_013-3.png](https://yliopistopedagogiikka.files.wordpress.com/2022/08/yp-osastotunnus-kehittaminen-ja-kokeilut_page_013-3.png))

(https://yliopistopedagogiikka.files.wordpress.com/2022/08/lyyra-ym_kuvituskuva.jpg)

Osana opetuksen tutkimuspohjaista kehittämistä pyrimme erityisesti tukemaan etäopintoihin sitoutumista, joka on yleisesti kontaktiopiskeluun sitoutumista heikompaa. Kehitystyön tueksi kartoitimme verkkokyselyllä sitoutumisen riskitekijöitä etäopintoja suorittavilla opiskelijoilla Jyväskylän yliopiston avoimessa yliopistossa. Keskityimme opintojakson suorittamisen ajalliseen ulottuvuuteen. Riskitekijät näyttävät vaihtelevan suorittamisen eri vaiheissa. Kaikkiin etäopiskelun haasteisiin ei ole mahdollista vaikuttaa, mutta ehdotamme kehitystoimenpiteitä sitoutumisen vahvistamiseksi.

Johdanto

Jatkuvan oppimisen koulutuspolitiikka korkeakouluopiskelussa ja digitalisaatiokehitys ovat lisänneet joustavien opetusmuotojen tarvetta. Etäopiskelu valtaa alaa erityisesti avoimissa korkeakouluopinnoissa. Etäopiskelijärjestelmät ovat korvanneet perinteisen kontaktiopetuksen. Kaikki muutokset eivät kuitenkaan helpota opiskelua tai opetustyötä. Etäopiskelu vaatii panostamista tekniseen toteuttamiseen sekä joustavia opetus- ja suoritusmuotoja (Tu & Corry, 2002). Vähäisten sosiaalisten kontaktien on havaittu olevan yhteydessä heikentyneeseen oppimiseen (Alqurashi, 2019; Kuo, Walker, Schroder & Belland, 2014). Etäopintojen merkittävä haaste on niihin sitoutuminen, joka ei etäopiskelussa ole samaa luokkaa kuin kontaktiopetuksessa (Ladonlahti, Laamanen & Uotinen, 2020).

Työelämän ja yhteiskunnan tarpeiden muututtua opintoja ja täydennyskoulutusta vaaditaan aiempaa laajemmin (Lauder & Mayhew, 2020) opetus- ja kulttuuriministeriön (2017) vision mukaisesti. Korkeakouluopetuksen rahoituksen määrään vaikuttaa opintoihin sitoutumisen taso. Opintoihin sitoutumisen vahvistamiseksi olisi tunnistettava sitä heikentävät tekijät (Valto & Lundell, 2015). Aiemmissa tutkimuksissa korkeakouluopintojen tärkeimmäksi hidasteeksi tai esteeksi on havaittu työ- tai muun elämän ja opiskelun yhdistäminen (Maunula, Maunumäki & Anttonen, 2021a, 2021b; Pekkala, 2004; Repo, Ruokolainen & Vuoksenranta, 2014; Saarenmaa & Virtanen, 2014). Opiskelijat suuntautuvat työelämään ennen opintojen päättymistä (Aho, Hynninen, Karhunen & Vanttaja, 2012). Muiksi merkittäviksi syiksi on havaittu akatemisten opiskelutaitojen puute ja passiivisuus ohjauksen hakemisessa (Maunula ym., 2021a, 2021b). Maunula ym. (2021a, 2021b) nostivat esiin jatkuvan oppimisen vaateen ja opintoihin sitoutumisen heikkenemisen digitalisoidussa etäopiskelussa. Sitoutumisen vahvistaminen ja tehokas tukitoimien kohdentaminen vaatisivat ymmärrystä riskitekijöistä opiskelun eri vaiheissa. Luetelluissa tutkimuksissa ajallinen ulottuvuus on jäänyt huomioimatta.

Tutkimme opintoihin sitoutumisen riskitekijöitä opintojakson suorittamisen keskeyttämisen kannalta kolmessa eri vaiheessa: 1. opintosuorituksen palauttaneet mutta hyväksymättä jääneet, 2. opintosuorituksen aloittaneet mutta keskeyttäneet, 3. opintosuorituksen aloittamatta jättäneet. Odotimme sitoutumisen riskitekijöiden olevan erilaisia opiskelun eri vaiheissa.

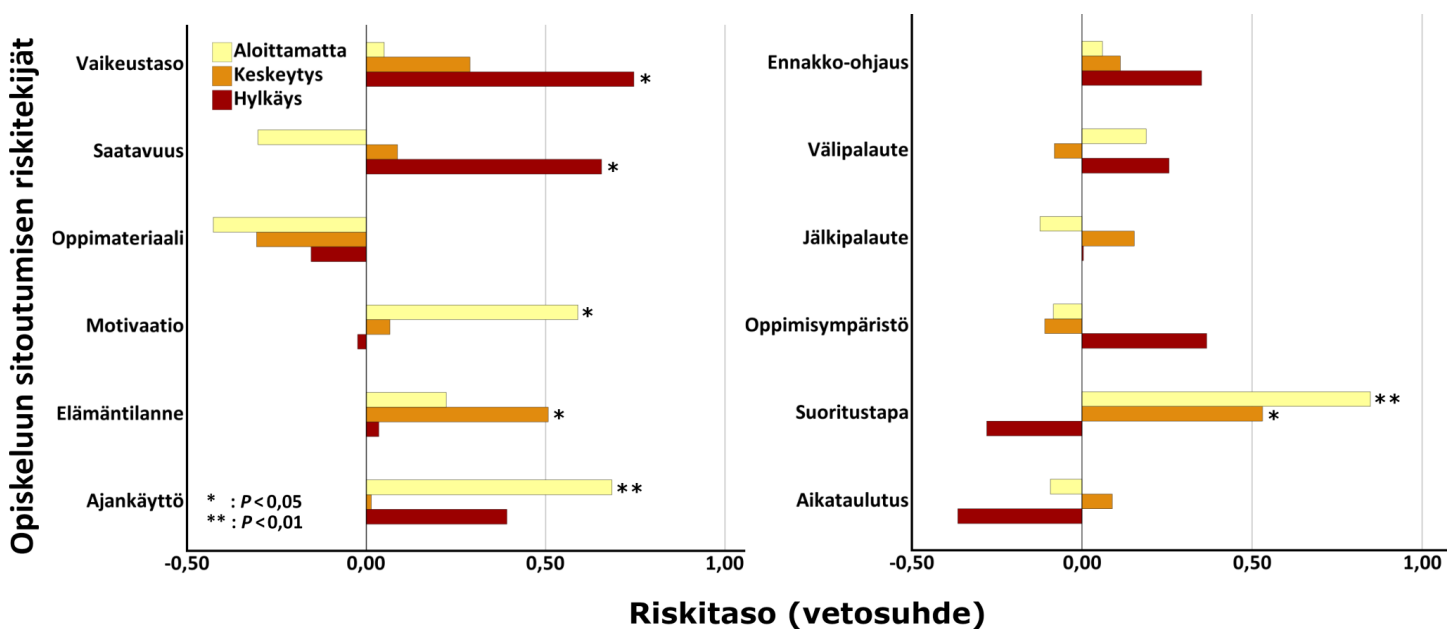
Tutkimuksen toteutus

Lähetimme Jyväskylän yliopiston avoimen yliopiston psykologian perusopintojen lukuvuoden 2020–21 opiskelijoille (n = 1 024) sähköpostitse Webropol-kyselyn, jolla he arvioivat opintojensa etenemistä viisiportaisilla asteikollisilla väittämillä sekä avoimilla kysymyksillä. Kysymykset koskivat seuraavia opintoihin sitoutumisen riskitekijöitä: ennako-ohjaus, välipalaute, jälkipalaute, motivaatio, ajankäyttö, elämäntilanne, suoritusmuoto ja sen vaikeustaso, oppimateriaali ja sen saatavuus, oppimisympäristö sekä opiskeluun annettu aikataulu. 295 opiskelijaa täytti kyselyn (vastausprosentti 28). Näistä 70 opiskelijalta oli ilmoittautumisesta huolimatta jäänyt jokin opintojakso suorittamatta loppuun.

Tutkimme mahdollisia sitouttavuutta vahvistavia toimenpiteitä kyselyn seuraavilla kahdella avoimella kysymyksellä: 1) Jos jokin opintojakso ei tullut hyväksytyksi, mitkä tekijät vaikeuttivat opintojakson suorittamista? 2) Mitkä tekijät erityisesti tukivat opiskelua? Ensimmäiseen kysymykseen saimme 78 ja toiseen 183 vastausta. Vastaukset analysoitiin sisällönanalyysillä.

Opintoihin sitoutumisen riskitekijät opintojakson suorittamisen eri vaiheissa

Mallinsimme opintoihin sitoutumisen riskitekijöitä logistisella regressiolla suorittamisen eri tasoilla (opintojakso hylätty, kesken ja aloittamatta). Kunkin tekijän riskitaso opiskelumenestykselle (selitysaste/vetosuhde) näkyy kuviossa 1. Hylkäystä ennustivat tehtävän vaikeustaso ja oppimateriaalin huono saatavuus. Tehtävän laatimisen keskeyttämiseen olivat yhteydessä elämäntilanne ja suoritustapa. Aloittamatta jättämiseen olivat yhteydessä ajankäyttö, motivaatio ja suoritustapa. Hyväksytyä suoritusta tukivat erityisesti motivaatio ja marginaalisesti suoritustapa.

(<https://yliopistopedagogiikka.files.wordpress.com/2022/08/lyyra-ym.png>)

Kuvio 1. Opiskeluun sitoutumisen riskitekijät

Opiskelua haastavat tekijät

Avoimissa vastauksissa opiskelijat toivat esille opintojen suorittamista vaikeuttaneita opiskelijälähtöisiä ja opiskeluympäristöön liittyviä tekijöitä. Opiskelijälähtöisistä tekijöistä keskeisimmäksi nousivat ajankäytön haasteet: aikuisopiskelijoilla opiskelun yhteensovittaminen työhön ja perheeseen on haastavaa eikä opiskelulle jää aikaa. Opintojen etenemistä vaikeuttivat yllättävät elämänmuutokset,

kuten sairastuminen tai uuden työn tai opiskelun aloittaminen. Toiseksi opiskelijalähtöiseksi tekijäksi osoittautuivat heikot opiskelutaidot, erityisesti puutteet tieteellisessä kirjoittamisessa, digitaidoissa ja englannin kielessä. Kolmantena opiskelun hidasteena oli motivaation vähyys ja kiinnostuksen puute opintoja kohtaan. Nämä tulokset toistavat laajasti Maunulan ym. (2021a, 2021b) tutkimuksen tuloksia.

Opiskeluympäristöön liittyvistä seikoista tärkeimmäksi haasteeksi koettiin opintojen työläys ja taso: tehtäviä pidettiin laajoina ja haasteellisina sekä kirjallisuutta vaikeasti ymmärrettävänä. Verkko-opiskelun tietojärjestelmien käyttö vaati opettelua ja tekniset ongelmat kuormittivat. Opintojen aloittaminen itsenäisesti tuntui liian vaikealta, alkuvaiheessa koettiin tarvetta selkeälle ohjaukselle.

Opiskelua tukevat tekijät

Opintojen edistymistä tukevista opiskelulähtöisistä tekijöistä nousi esiin erityisesti oma motivaatio ja kiinnostus aihealuetta kohtaan. Opiskelijat kokivat tärkeäksi läheisten ja vertaisopiskelijoiden tuen. Opintojen edistymisessä auttoi suosiollinen elämäntilanne, josta esiin nousivat opintovapaa ja vakaa työtilanne.

Opiskeluympäristöön liittyvistä tekijöistä tärkeimpänä pidettiin opintosuoritusten tekemistä varten laadittuja selkeitä ohjeita. Myös tehtävien pilkkominen pienemmiksi osatehtäviksi sai kiitosta. Opiskelijat pitivät tärkeänä arviointia ja opettajan kirjallista palautetta. Sähköiset oppimateriaalit olivat helposti saatavilla ja luentotalenteita saattoi katsella oman aikataulun mukaisesti. Verkkovälitteinen opiskelu oli mahdollista asuinpaikasta riippumatta. Opintojen edistymistä auttoi yhteisöllinen vuorovaikutus opettajan ja muiden opiskelijoiden kanssa. Opettajalta toivottiin tukea ja ohjausta opintojen eri vaiheissa sekä aktiivista, tiivistä ja henkilökohtaista yhteydenpitoa.

Organisaation tukitoimet liittyvät sähköiseen opinto-oppaaseen, yliopiston tietojärjestelmiin, yhteisöllisyyteen, opettajan toimintaan ja opintojaksojen sisältöihin. Ennen ilmoittautumista on tärkeää tietää opintojakson sisällöt ja aikataulut. Erityisesti sähköinen opinto-opas, jossa on kuvattu avoimen yliopiston opintotarjonta, opiskelutavat, opintojen aikataulut ja opintojaksojen sisällöt, koettiin tärkeäksi.

Opiskelijat toivoivat monipuolisia ja vaihtelevia suoritustapoja, joista voisi valita sopivan opiskelutavan. Oppimista tukevaksi he kokivat erityisesti prosessimaiset ja aikataulultaan joustavat oppimistehtävät ja niiden pilkkominen pienemmiksi osatehtäviksi. Vähiten pidettiin tenteistä; ne eivät tue oppimista ja ovat henkisesti kuormittavia. Sekä oppimistehtäviin että tentteihin kaivattiin hyvää alkuperehdytystä ja valmiita vastausten mallipohjia.

Opiskelijoiden antamia vertaispalautteita ja keskusteluja työtilan foorumeilla ja sosiaalisen median ryhmässä kuvattiin keinoiksi lisätä opiskelun yhteisöllisyyttä. Myös henkilökohtaisen ohjauksen saaminen ja keskustelut opettajan kanssa koettiin yhteisöllisyyttä vahvistaviksi tekijöiksi.

Pohdinta

Tutkimme etäopintoihin sitoutumisen riskitekijöitä avoimen yliopisto-opiskelun eri vaiheissa. Havaitimme, että riskitekijät vaihtuvat opiskelun eri vaiheissa. Opiskelun ja muun elämän yhdistämisen vaikeudet olivat opintojen aloittamisen tärkeimmät riskitekijät. Opintojen keskeyttämiseen olivat yhteydessä motivaatio ja opiskelutaitojen puute. Aiemmissa tutkimuksissa havaitut riskitekijät, akateemisten taitojen puute ja oppimateriaalin saatavuus, liittyivät erityisesti opintojakson suorittamisen loppuvaiheeseen.

Opiskelun tukemisen näkökulmasta opintoihin sitoutumisen kaikkiin riskitekijöihin, kuten opiskelijan

elämäntilanteeseen, ei voi vaikuttaa. Osaan, kuten motivaatioon ja ajankäyttöön, voi suhteellisesti vaikuttaa ohjauksella (Hentinen, 2008). Henkilökohtaisissa opintosuunnitelmissa opiskelijoita ohjataan kiinnittämään huomiota näihin riskitekijöihin (toimenpiteiden vaikutuksista ks. Valto & Lundell, 2015). Opiskelijoiden motivaation ja ajankäytön seuranta on kuitenkin vähäistä opintojen aloittamisen jälkeen, ja tutkimuksemme tulosten perusteella näiden riskitekijöiden torjuminen kriittisessä vaiheessa edellyttäisi jatkuvaa seurantaa koko opiskeluajan. Aiempien tutkimusten mukaan opintonsa suorittamatta jättäneet opiskelijat eivät hakeudu oma-aloitteisesti ohjaukseen vaan kaipaavat kontaktia henkilökunnan suunnalta (Maunula ym., 2021a, 2021b).

Tulostemme mukaan joustavien suoritusmuotojen kehittämisellä voisi vaikuttaa tehokkaimmin opintoihin sitoutumiseen. Tätä tulkintaa tuki myös opiskelijoiden toive ajallisesti joustavista suoritusmuodoista. Kullakin etäopintojen suoritusmuodolla on omat etunsa ja raskuutensa (Lyyra & Waselius, 2022). Ajallisesti haastavat opiskelumuodot, kuten tentti, sopivat parhaiten opiskelussa nopeasti eteneville, kun taas oppimistehtävän koettiin tukevan tehokkaimmin oppimista. Suoritusmuotoja voisi tarjota rinnakkain, mikä tosin lisäisi opettajien työkuormaa ja heikentäisi arvioinnin yhtenäisyyttä. Opiskelijat kaipaavat vuorovaikutusta, vertaistukea ja kokemusten jakamista. Suoritusmuotojen kehittämisen lisäksi yhteisöllisyyden vahvistaminen vertaisoppimisen ja -ohjauksen keinoilla voisi tukea opintoihin sitoutumista. Aikuisopiskelijat eroavat toisistaan taustoiltaan ja tarpeiltaan (Haltia, Isopahkala-Bouret & Jauhiainen, 2022). Heidän autonomiansa vahvistaminen joustavuutta lisäämällä voisi vahvistaa sisäistä motivaatiota opiskeluun (Hentinen, 2008).

Avoimen yliopisto-opetuksen haaste on perinteisesti ollut suurista opiskelijamääristä johtuva opetusmateriaalin huono saatavuus, vaikka digitalisaatio ja sähköiset oppimateriaalit ovat lieventäneet haastetta. Avoimen yliopiston opetussuunnitelmat pohjautuvat tutkinto-opiskelijoiden opetussuunnitelmiin. Suunnitelmien laatijat eivät välttämättä osaa ottaa huomioon oppimateriaalin tarpeen laajuutta ja riittävää saatavuutta avoimissa etäopinnoissa, mikä voi vaikuttaa opintojen keskeytymisten vuoksi merkittävästi jopa yliopistojen rahoituksen määrään.

Lähteet

Aho, S., Hynninen, S.-M., Karhunen, H. & Vanttaja, M. (2012). Opiskeluaikainen työssäkäynti ja sen vaikutukset. Helsinki: Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja, *Työ ja yrittäjyys*, 26. Saatavilla <https://tem.fi/documents/1410877/3342347/Opiskeluaikainen+ty%C3%B6ss%C3%A4k%C3%A4ynti+ja+sen+vaikutukset+14062012.pdf> (<https://tem.fi/documents/1410877/3342347/Opiskeluaikainen+ty%C3%B6ss%C3%A4k%C3%A4ynti+ja+sen+vaikutukset+14062012.pdf>)

Alqurashi, E. (2019). Predicting student satisfaction and perceived learning within online learning environments. *Distance Education*, 40(1), 133–148. Saatavilla <https://doi.org/10.1080/01587919.2018.1553562> (<https://doi.org/10.1080/01587919.2018.1553562>)

Haltia, N., Isopahkala-Bouret, U. & Jauhiainen, A. (2022). The vocational route to higher education in Finland: Students' backgrounds, choices and study experiences. *European Educational Research Journal*, 21(3), 541–558. Saatavilla <https://doi.org/10.1177/1474904121996265> (<https://doi.org/10.1177/1474904121996265>)

Hentinen, E. (2008). *Aikuisopiskelijan motivaation tukeminen maalausalan koulutuksessa*. Kehittämishankeraportti. Jyväskylä: Jyväskylän Ammattikorkeakoulu, Ammatillinen opettajakorkeakoulu. Saatavilla https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/19597/jamk_1219130186_3.pdf?sequence=1&isAllowed=y (https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/19597/jamk_1219130186_3.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

Kuo, Y.-C., Walker, A. E., Schroder, K. E. E. & Belland, B. R. (2014). Interaction, Internet self-efficacy, and self-regulated learning as predictors of student satisfaction in online education courses. *The Internet and Higher Education*, 20, 35–50. <https://doi.org/10.1016/j.iheduc.2013.10.001> (<https://doi.org/10.1016/j.iheduc.2013.10.001>)

Ladonlahti, T., Laamanen, M. & Uotinen, S. (2020). Ensuring diverse user experiences and accessibility while developing the TeSLA e-assessment system. Teoksessa D. Baneres, M. Rodríguez & A. E. Guerrero-Roldán (toim.), *Engineering data-driven adaptive trust-based e-assessment systems: Challenges and infrastructure solutions* (s. 213–238). Lecture Notes on Data Engineering and Communications Technologies 34. Cham: Springer. Saatavilla https://doi.org/10.1007/978-3-030-29326-0_10 (https://doi.org/10.1007/978-3-030-29326-0_10)

Lauder, H. & Mayhew, K. (2020). Higher education and the labour market: An introduction. *Oxford Review of Education*, 46(1), 1–9. Saatavilla <https://doi.org/10.1080/03054985.2019.1699714> (<https://doi.org/10.1080/03054985.2019.1699714>)

Lyyra, P. & Waselius, T. (2022). Pros and cons of online assessment methods in higher education. Teoksessa K.-D. Rossade, J. Janssen, C. Wood & G. Ubachs (toim.), *Designing online assessment: Solutions that are rigorous, trusted, flexible and scalable* (s. 62–65). Maastricht: EADTU.

Maunula, M., Maunumäki, M. & Anttonen, S. (2021a). Avoimen yliopiston nollasuorittajat – miksi opinnot eivät etene? *Yliopistopedagogiikka*, 28(2). Saatavilla <https://lehti.yliopistopedagogiikka.fi/2021/12/20/avoimen-yliopiston-nollasuorittajat-miksi-opinnot-eivat-etene/> (<https://lehti.yliopistopedagogiikka.fi/2021/12/20/avoimen-yliopiston-nollasuorittajat-miksi-opinnot-eivat-etene/>)

Maunula, M., Maunumäki, M. & Anttonen, S. (2021b). Zero-achievers non-progressing studies in Finnish Open University: Three preventive factors. *Journal of Education, Society and Behavioural Science*, 34(11), 110–120. Saatavilla <https://doi.org/10.9734/jesbs/2021/v34i1130371> (<https://doi.org/10.9734/jesbs/2021/v34i1130371>)

Opetus- ja kulttuuriministeriö (2017). Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio 2030. Saatavilla <https://okm.fi/korkeakoulutuksen-ja-tutkimuksen-visio-2030> (<https://okm.fi/korkeakoulutuksen-ja-tutkimuksen-visio-2030>)

Pekkala, A. (2004). *Nollasuorittajat: Mikä hidastaa opintojen etenemistä äärimmilleen?* Uutisia opetuksen kehittämisestä Oulun yliopiston laitoksilla 19. Oulun yliopisto: Uutta opetuksessa. Saatavilla https://www.oamk.fi/c5/files/7915/5438/3457/UUTTA_OPETUKSESSA_Pekkala_Anna_NOLLASUORITTAJAT_Mika_hidastaa_opintojen_etenemista_aarimmilleen_.pdf (https://www.oamk.fi/c5/files/7915/5438/3457/UUTTA_OPETUKSESSA_Pekkala_Anna_NOLLASUORITTAJAT_Mika_hidastaa_opintojen_etenemista_aarimmilleen_.pdf)

Repo, S., Ruokolainen, O. & Vuoksenranta, S.-T. (2014). Kuinka avoimen yliopiston opiskelija yhdistää opiskelun, työn ja perheen. *Aikuiskasvatus*, 34(4), 259–268. Saatavilla <https://doi.org/10.33336/aik.94106> (<https://doi.org/10.33336/aik.94106>)

Saarenmaa, K. & Virtanen, V. (2011). Stressi haittaa korkeakouluopiskelijan opintoja. *Hyvinvointikatsaus*, 2/2011. Helsinki: Tilastokeskus. Saatavilla https://tilastokeskus.fi/artikkelit/2011/art_2011-05-30_005.html (https://tilastokeskus.fi/artikkelit/2011/art_2011-05-30_005.html)

Tu, C.-H. & Corry, M. (2002). Research in online learning community. *E-journal of Instructional Science and Technology*, 5(1). Saatavilla https://ascilite.org/archived-journals/e-jist/docs/Vol5_No1/chtu.pdf Valto (https://ascilite.org/archived-journals/e-jist/docs/Vol5_No1/chtu.pdf Valto), P. & Lundell, J. 2015. Opintojen alkuvaiheen hops-työskentelyn merkitys opintoihin sitoutumiselle. *Yliopistopedagogiikka*, 22(1). Saatavilla <https://lehti.yliopistopedagogiikka.fi/2015/03/26/opintojen-alkuvaiheen-hops-tyoskentelyn-merkitys-opintoihin-sitoutumiselle/> (<https://lehti.yliopistopedagogiikka.fi/2015/03/26/opintojen-alkuvaiheen-hops-tyoskentelyn-merkitys-opintoihin-sitoutumiselle/>)

from → Uncategorized, Yliopistopedagogiikka 2022/1

No comments yet

This site uses Akismet to reduce spam. [Learn how your comment data is processed.](#)

[Pidä blogia WordPress.comissa.](#)